

001
199
УИК

КЫРГЫЗ ССР
ИЛИМДЕР
АКАДЕМИЯСЫНЫН
УСТАВЫ

УСТАВ
АКАДЕМИИ НАУК
КИРГИЗСКОЙ ССР

Б. Г.
У. Ж.

КЫРГЫЗ ССР
ИЛИМДЕР
АКАДЕМИЯСЫНЫН
УСТАВЫ

540.

ЧОО ЕКІМДІК СЕРГІЛІН НИИСТІМІКТАНА АНАТОХ

Кыргызстан Коммунисттик партиясынын
Борбордук Комитетинин жана Кыргыз
ССР Министрлер Советинин Токтому менен
1969-ж. 29-майда жактырылган, № 303.

Өзгөрүүлөр жана кошумчалар
Кыргыз ССР илимдер Академиясынын
Жалпы жыйналашында кабыл алынган.

I. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1. Кыргыз Советтик Социалисттик Республикасынын илимдер Академиясы республиканын эң көрүнүктүү окумуштууларын — СССРдин граждандарын—өзүнүн мүчөсү катарында биритирип турган Кыргыз ССРинин илимий жогорку мекемеси болуп саналат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясы түздөн-түз Кыргыз ССР Министрлер Советине баш нет. Кыргыз ССР илим-

дер Академиясынын ишине илмий жетекчиликти ССР илимдер Академиясынын Президиуму алып барат.

2. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын көздөгөн максаты: табигый, техникалык жана коомдук илимдердин орчундуу багыттары боюнча изилдөөлөрдү өнүктүрүү; илмий-техникалык жана социалдык прогресстин эң маанилүү проблемалары боюнча келечектүү изилдөөлөрдү жүргүзүү;

Кыргыз ССРинин өндүргүч күчтөрүн бөтөнчө ийгиликтүү өнүктүрүүгө мүмкүнчүлүк берүүчү илмий маселелерди чечүү; илмий-техникалык, социалдык прогресстин жаңы мүмкүнчүлүктөрүн табуу жана аларды эл чарбасында пайдалануу үчүн жолдомолорду даярдоо;

Кыргыз ССР илимдер Академиясы өзүнүн илмий изилдөөлөрүн жана өзүнүн бүткүл ишин СССРде коммунистик курулуштуун милдеттерине ылайык жүргүзөт жана бүткүл дүйнөдө тынчтыкты бекемдөө ишине жардам берет.

3. Кыргыз ССР илимдер Академиясы табигый жана коомдук илимдердин эң маанилүү проблемалары боюнча Академиянын илмий мекемелери, Кыргыз Советтик Социалисттик Республикасынын жогорку окуу жайлары жүргүзүп жаткан изилдөөлөрдө жалпы жонунан илмий жетекчилик кылат; ССР илимдер Академиясы белгилөгөн илмий изилдөөлөрдүн негизги багыттарына ылайык табигый жана коомдук илимдер тармагындагы илим-изилдөө иштеринин тематикасын тактait жана ошолорду Кыргыз ССРинде координациялоону иш жүзүнө ашырат.

4. Кыргыз ССР илимдер Академиясы өз милдеттерин аткаруу үчүн:

а) өз мекемелеринде табигый, техникалык жана коомдук илимдер тармагындагы илмий изилдөөлөрдүн негизги багыттарына жана Кыргыз ССР эл чарбасын өнүктүрүүнүн мамлекеттик планына ылайык орчундуу илмий проблемаларды иштеп чыгат;

б) СССРдин коммунисттик курулушунун практикасындагы илимий, илимий-техникалык жана маданий жетишкендиктерди натыйжалуу пайдаланууга көмөктөшөт;

в) Кыргыз ССР Министрлер Совети белгилеген тартилте Кыргыз ССР илимдер Академиясынын негизги илим-изилдөө иштеринин пландарынын долбоорун иштеп чыгат жана бекитет;

г) республикадагы табигый жана коомдук илимдер тармагындагы илимий изилдөөлөрдүн өнүгүшүнө көз салат;

д) СССР илимдер Академиясы менен макулдашып, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын илим-изилдөө мекемелеринин иштеринин багытын тактайт;

е) табигый жана коомдук илимдер тармагындагы эң маанилүү проблемалар боюнча илимий советтерди уюштурат;

ж) илимий кадрларды даярдайт, илимий кызметкерлердин квалификациясын жогорулатуу боюнча иш жүргүзөт;

з) жетектөөчү органдардын тапшыруусу боюнча илимий экспертизаларды жана консультацияларды өткөрөт;

и) илимий мекемелердин жана Кыргыз ССР илимдер Академиясынын мүчөлөрүнүн, ошондой эле Кыргыз ССР илимдер Академиясына кол жазмасын тапшырышкан башка окумуштуулардын илимий изилдөөлөрүнүн натыйжаларын жарыялайт;

к) илимдин жетишкендиктерин пропагандаоого жана илимий негиздеги билимди жайылтууга көмөктөшөт.

5. Кыргыз ССР илимдер Академиясы жана анын мекемелери өз иштерин СССРдин жана Кыргыз ССРинин социалдык-экономикалык өнүгүшүнүн планына, СССРдин илимдер Академиясы тактагаш жана Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму бекиткен табигый жана коомдук илимдер тармагындагы негизги илимий багытарга ылайык Академия иштеп чыккан план боюнча жүргүзүшөт.

6. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын составында мүндай белгүмөрдө бағыт:

1) финансалык-техникалык жана математикалык илимдер; белгүмүш

2) химиялык-техникалык жана биологиялык илимдер; белгүмүш

3) космодук илимдер; белгүмүш.

Белгүмөрдө Кыргыз ССР илимдер Академиясынын мүчөлөрүнүн чыгармаларынын түрү көрмектөрдө жана союздиктөрдө, физика-ча бириктирилгенде.

7. Илимдердөн да кийинчесе илми-кызметчилөр институттарды, бөлгөлөрдөр, алабораторияларды, станицалардың иштеп жаңыларас. Көрнеки, көбөйнөн эксперименталдык базаларды, профиландыру, профиландору, илми-кызыз жана дидактикалык жана башка иштеги, аныкталышты жардамчы илмий мекемелерди түзүнүчилерди, шумдерди бар.

Кыргыз ССР илимдер Академиясында төрөлөрдөн түзүлүп иштеги советтер, илмий съездтер, илмий конференциялардан төрөлгөнде үшүнгүлдөрдөн көркөн көмөрдүк көмөрдүк түзүлтүрүштөрү түзүл.

8. Кыргыз ССР илимдер Академиясы илмий сессияларды, съезддерди, конференцияларды жана илмий проблемаларды, ошондой эле республикадагы табигый жана коомдук илимдер боюнча илм-изилдөө иштерин координациялоо боюнча маселелерди талкуулай турган кешешмелерди чакырат.

9. Кыргыз ССР илимдер Академиясы республиканын жана СССРдин илми-изилдөө мекемелери, министерстволору, ведомстволору, мамлекеттик комитеттери жана илмий мекемелери, илмий-техникалык коомдору менен илмий байланыш жасайт.

Кыргыз ССР илимдер Академиясы СССРдин илимдер Академиясынын илм-изилдөө институттары жана союздук республикалардын илимдер Академиялары менен тыгыз биримдикте иштейт, ошондой эле социалисттик өлкөлөрдүн илмий мекемелери менен байланыш түзөт жана ал байланышты улантат, эл аралык илмий конгресстер-

ге, конференцияларга жана көнешмелерге катышат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясын зор маанилүү эмгектери, илимий ачылыштары жана ойлоп тапкан нерселери үчүн залкар окумуштуулардын ысымындағы сыйлыкты уюштурат жана ыйгарат.

10. Кыргыз ССР илимдер Академиясы юридикалык укукка ээ. Илимдер Академиясынын сметасы Кыргыз ССР-нин Мамлекеттик бюджетине кошулат.

II. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН СОСТАВЫ

11. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын составына ардактуу академиктер, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү (академиктери) жана мүчө-корреспонденттери киришет.

12. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлүгүнө (академик-

тигине) илимди илимий зор мааниси бар ачылыш менен байыткан окумуштуулар шайланат.

13. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын мүчө-корреспонденттигине илимди омоктуу илимий ачылыш менен байыткан окумуштуулар шайланат.

14. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн жана мүчө-корреспонденттеринин жалпы саны Кыргыз ССР илимдер Академиясы СССР илимдер Академиясы менен макулдашып сунуш кылгандан кийин Кыргыз ССР Министрлер Совети тарабынан аныкталат.

III. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН АНЫК МҮЧӨЛӨРҮН (АКАДЕМИКТЕРИН) ЖАНА МҮЧӨ-КОРРЕСПОНДЕНТТЕРИН ШАЙЛОО ТАРТИБИ

15. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүн (академик-

терин) жана мүчө-корреспонденттерин шайлоо кеминде эки жылда бир өткөрүлөт жана аны өткөрүү СССР ИА Президиуму менен макулдашылып, бош орунга же Кыргыз ССР Министрлер Совети жаңы орун бекитип калса ошого ылайык Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму тарабынан белгиленет. Адистиктер боюнча ваканцияларды ачуу СССР ИА Президиуму менен макулдашылат.

Шайлоону өткөрүү убактысын Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму белгилейт.

16. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүн (академиктерин) жана мүчө-корреспонденттерин шайлоону өткөрүү жөнүндөгү Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумунун билдириүүсү шайлоону өткөррөдөн үч ай мурда республикалык басмага жарыяланат.

17. Илимий мекемелер менен жогорку окуу жайларынын советтерине, мамле-

кеттик жана коомдук уюмдарга, илимдер Академиясынын академиктери менен мүчө-корреспонденттерине билдириүүдө көрсөтүлгөн адистиктер боюнча Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлүгүнө жана мүчө-корреспонденттигине кандидаттардын ысымын бир айдан ичинде жол-жобого ылайыктап Кыргыз ССР ИА жазуу түрүндө кабарлоо укугу берилет. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлүгүнө жана мүчө-корреспонденттигинес көрсөтүлгөн жана катталган кандидаттардын ысымы шайлоодон бир ай мурда республикалык басмага жарыяланат.

18. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүн жана мүчө-корреспонденттерин Кыргыз ССР илимдер Академиясынын тийиштүү бөлүмүнүн Жалпы чогулушунда шайланган кандидаттарынан жашырын добуш берүү жолу менен Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунда шайлашат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлүгүнө жана мүчө-корреспонденттигине шайлоо учун көрсөтүлгөн кандидаттарды талкуулоодо ССР илимдер Академиясынын бөлүмдөр Бюросунун колдомосу эске алынат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлүгүнө жана мүчө-корреспонденттигине шайлоо учун көрсөтүлгөн кандидаттар Кыргыз ССР илимдер Академиясынын тийиштүү бөлүмүнүн Жалпы чогулушунда талкууланат жана жашырын добуш берүү аркылуу бөлүмдүн Жалпы чогулушунда катышкан бөлүмдүн анык мүчөлөрүнүн жана мүчө-корреспонденттеринин көпчүлүк добушу менен кабыл алынат.

Анык мүчөлүккө кандидаттарды шайлоо максатында ёткөрүлгөн бөлүмдүн Жалпы чогулушунда ошол бөлүмдөгү Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү чечүүчү добушка ээ.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын мүчө-корреспонденттигине канди-

даттарды шайлоо учурунда ошол бөлүмдөгү Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү менен мүчө-корреспонденттери чечүүчү добушка ээ.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүн шайлоо максатында ёткөрүлгөн Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү (академиктери) чечүүчү добушка ээ, ал эми Кыргыз ССР илимдер Академиясынын мүчө-корреспонденттерин шайлоодо Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү жана мүчө-корреспонденттери чечүүчү добушка ээ.

Эгерде жыйында Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн тизмедеги составынын 2/3 катышса, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү, ал эми Кыргыз ССР ИА анык мүчөлөрүнүн жана мүчө-корреспонденттеринин тизмедеги составынын 2/3 катышса, Кыргыз ССР ИА мүчө-корреспонденттерин шайлоону ётка-

рө берүүгө Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу укуктуу.

Анык мүчөлөрдү шайлоо учурунда Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн тизмеги составынын 2/3 кем эмес добушуна ээ болгондор шайланган болуп эсептелет.

Мүчө-корреспонденттерди шайлоо учурунда Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн жана мүчө-корреспонденттеринин тизмеги составынын 2/3 кем эмес добушуна ээ болгондор шайланган болуп эсептелет.

Шайлоо маалында чет өлкөлөрдө командировкада жүрүшкөн, республиканын чегинен тышкary жашашкан жана Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушуна катышууга мүмкүнчүлүгү болбогон, ошондой эле ден соолугуна байланыштуу жыйынга жана добуш берүүгө катыша албаган Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү жана мүчө-корреспонденттери илимдер Академиясынын тизмеги составына кошулбайт.

IV. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН АНЫК МҮЧӨЛӨРҮНҮН ЖАНА МҮЧӨ-КОРРЕСПОНДЕНТТЕРИНИН МИЛДЕТТЕРИ ЖАНА УКУТАРЫ

19. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн жана мүчө-корреспонденттеринин башкы милдети жеке өзү жүргүзгөн илимий изилдөөлөр аркылуу, орчууду илимий проблемаларды биргелешип иштеп, ошол иштепп жаткан нерсеге илимий жетекчилик кылууну уюштуруу аркылуу илимди жаңы жетишкендиктер жана ачылыштар менен байтуу болуп саналат.

Анык мүчөлөр жана мүчө-корреспонденттер Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумунун жана тийиштүү болумдардун чечими боюнча жеке өзү изилдей турган илимий иштерине зарыл щарттарды Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму тарабынан түздүрүп алууга укуктуу.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү жана мүчө-корреспонденттери илимдин жетишкендиктөри эл чарбасында колдонууга жана аларды маданий курулушта пайдаланууга иштиктүү жардам беришет; илимий кадрларды даярдоо, алардын квалификациясын жогорулаттуу боюнча иш жургүзүшөт, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумунун жана тийштүү бөлүмдүн тапшырмаларын аткарышат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү жана мүчө-корреспонденттери Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун ишине жана ылайык келген бөлүмдүн ишине катышат.

20. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын ар бир анык мүчөсү жана мүчө-корреспонденти өзүнүн илимий адистигине ылайык илимдер Академиясынын бир бөлүмүнө мүчө болуп саналат.

21. Кыргыз ССР илимдер Академия-

сынын чыныгы мүчөлөрү жана мүчө-корреспонденттери илимдер Академиясынын тийштүү бөлүмдөрүнө өз иши жагдайында жыл сайни эсеп берип турушат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн жана мүчө-корреспонденттеринин кылган ишинин эсеби илимдер Академиясынын отурушунда жана бөлүмдөр Бюросунун отурушунда угулат.

22. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын мүчөлөрү илимдер Академиясы менен бөлүмдөр Бюросунун кароосуна илимий жана илимий-уюштуруучулук маселелерди коюуга, ошондой эле Академиянын Президиуму менен бөлүмдүн Бюросу аркылуу ушул сыйктуу маселелерди Академиянын Жалпы чогулушу менен бөлүмдүн Жалпы чогулушунун талкуусуна коюуга укуктуу.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү жана мүчө-корреспонденттери Кыргыз ССР ИА институт-

тарындағы илимий бөлүмдөрдүн, лабораториялардын, секторлордун башчыларының жана старший илимий қызметкерлердин бош орундарын конкурсуз зәлдеуле укуктуу.

23. Эгерде Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрү жана мүчө-корреспонденттеринин иши ССР Союзуна каршы багытталған болсо, анда Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун токтому менен алар өз наамдарынан ажыратылыши мүмкүн.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөсүн жана мүчө-корреспонденттин өз наамынан ажыратаарда шайлоо учурunda караптап добуш берүү тартиби колдонулат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын академиктери жана мүчө-корреспонденттери СССРдин гражданы деген укугун жоготсо, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын мүчөлүк составынан чыгарылат.

V. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ЖАЛПЫ ЧОГУЛУШУ

24. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын жогорку органы Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнөн жана мүчө-корреспонденттеринен түзүлгөн Жалпы чогулуш болуп эсептелет. Эгерде Кыргыз ССР илимдер Академиясынын чыныгы мүчөлөрүнүн тизмедеги составынын 2/3 катышса, Жалпы чогулуш маселе чечүүгө укуктуу деп эсептелет.

25. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу республикадагы табигый жана коомдук илимдер тармагындағы илимий изилдөөлөрдүн багытын аныктайт жана талкуулайт, Академияның ишин уюштуруу маселелерин чечет, жыл сайын Президиумдуң, бөлүмдөрдүн жана башка Академиянын мекемелеринин, ошондой әле анын мүчөлөрүнүн отчеттук докладдарын угат жана бекитет; илимий жана илимий-

уюштуруучулук мүнөзүндөгү проблемаларды талкуулайт; Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүн жана мүчө-корреспонденттерин, илимдер Академиясынын Президиумун шайлайт; Академиянын илим-изилдөө мекемелеринин директорлорун шайлайт.

26. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун сессиясы зарыл болгон убакта чакырыла берет, бирок жылына экиден кем болбоого тийиш. Илимдер Академиясынын жылдык чогулушу жылдын биринчи кварталында чакырылат.

Жалпы чогулуштун талкуусуна кандайтын бир маселени коюуну каалаган илимдер Академиясынын ар бир мүчөсү илимдер Академиясынын Президиумуна жазуу түрүндө мурдараак кабарлоого тийиш.

27. Академиянын Жалпы чогулушунда Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн чечүүчү добуш берүүгө укугу бар. Академиянын мүчө-

корреспонденттеринин, илимий мекемелердин жетекчилеринин кеңеш берүүчү добушка укугу бар.

28. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын жалпы чогулушундагы маселелер ушул Уставда көрсөтүлгөндөй, чечимди кабыл алуу үчүн добуштардын 2/3 талап кылынган учурдан башка убактарда чечүүчү добушка укуктуулардын добушу арбын болсо чечиле берет.

VI. КЫРГЫЗ ССР ИЛМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ПРЕЗИДИУМУ

29. Илимдер Академиясынын Президиуму составында президент, вице-президенттер, илимдер Академиясынын Президиумунун башкы окумуштуу-секретары жана Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу чектеген сандагы Президиумдун башка мүчөлөрүнөн түзүлөт.

Илимдер Академиясынын президенти беш жылдык мөөнөт менен Академия-

нын Жалпы чогулушунда анык мүчөлөрдөн шайланат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын вице-президенттери жана Президиумдун башка мүчөлөрү Академиянын Жалпы чогулушунда беш жылдык мөөнөт менен анык мүчөлөрдөн жана мүчө-корреспонденттерден шайланат.

Илимдер Академиясынын Президиумунун башкы окумуштуу секретары Академиянын Жалпы чогулушунда беш жылдык мөөнөт менен анык мүчөлөрүнөн же мүчө-корреспонденттеринен шайланат.

Президентти, вице-президенттерди жана Президиумдун башка мүчөлөрүн жашырын добуш берүү жолу менен арбын добушка жетишсе анан шайлашат. Президиумдун түгөл составын шайлоо беш жылда бир ирет жана бир эле мезгилде болот.

Президиумду шайлоо учурunda анын составын такай жаңыртып турруу жана көзектешип жетекчилик кылуу принциби сакталат.

Президиумдун мүчөлөрүнүн милдеттерин Қыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму бекитет.

30. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун чечимдерин ишке ашират жана Жалпы чогулуштун сессияларынын ортосундагы аралыкта Академиянын бүткүл ишине жетекчилик кылат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму илимдер Академиясынын Жалпы чогулушуна өз иши жагдайында түгөл эсеп берип туррууга милдеттүү. Президиум Жалпы чогулуштун сессияларынын ортосундагы аралыкта өзү кабыл алган эң маанилүү чечимдери тууралу Жалпы чогулушка айтып турат.

Академиянын Жалпы чогулушу илимдер Академиясынын Президиумунун айрым мүчөлөрүн Қыргыз ССР илимдер Академиясынын чыныгы мүчөлөрүнүн жалпы санынын 2/3 бөлүгүнүн көпчүлүк добушу менен мөөнөтүнөн мурда бошо-

то алат жана бошотулгандардын ордуна Академиянын Президиумунун кезектеги шайлоолоруна чейинки мезгилге жаңы мүчөлөрдү шайлайт.

Президиумдун айрым мүчөлөрүн мөөнөтүнөн мурда бошотуу жеңүндөгү чечим Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушу тарабынан жашырын добуш берүү аркылуу кабыл алышат; Президиумдун жаңы мүчөлөрүн шайлоо Академиянын ушул Уставына ылайык жүргүзүлөт.

31. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму:

а) Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун сессияларын чакырат;

б) закон тарабынан белгиленген тартиппе илимдер Академиясы өз милдеттерин аткаруу учун зарыл болгон илим изилдөө жана илимий-жардамчы мекемелер менен ишканаларды негиздейт жана ушул мекемелер менен ишканалар жеңүндөгү жоболорду бекитет; табигый

жана коомдук илимдердин эң маанилүү комплекстүү проблемалары боюнча илимий секцияларды, регионалдуу проблемалары боюнча илимий советтерди, ошондой эле комитеттерди, комиссияларды уюштурат;

в) илимий съезддерди, конференцияларды жана кенешмелерди чакырат, изилдөө экспедицияларын уюштурат;

г) Бөлүмдөрдүн жана илимий мекемелердин илим-изилдөө иштеринин планын, илимдер Академиясынын басмадан чыкчу иштеринин планын бекитет жана ошол пландардын аткарылышын көзөмлөдөйт;

д) Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумунун жана Академиянын иши туурасындагы жылдык эсебин Академиянын Жалпы чогулушуна талкуулоо жана бекитүү учун сунуш кылат;

ССР илимдер Академиясы менен мақулдашып, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын илим-изилдөө мекемелери-

нин иштеринин багытын жана адистешүүсүн тактайт;

союздук республикалардагы академиялар менен жана ССРдеги башка илимий мекемелер менен илимий байланыштарды жүргүзөт;

белгиленген тартилте Кыргыз ССР илимдер Академиясынын эл аралык байланышын жүргүзөт;

е) илимий кадрларды даярдоого жана Академиянын илимий кызматкерлеринин квалификациясын жогорулатууга жетекчилик кылат;

ж) илим-изилдөө иштеринин натыйжаларын эл чарбасында жана маданий курулушта колдонууну камсыз кылуу боюнча чара көрөт;

з) Кыргыз ССРинин эл чарбасынын жана маданиятынын өсүшүнө зор таасир тийгизген илимий, эмгектерге сыйлыктарды ыйгарат.

32. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму институттун директорорунун илимий иштер боюнча орун

басарларын жана илимдер Академиясынын системасындагы башка мекемелердин жетекчилерин, окумуштуусекретарларды, секторлор менен лабораториялардын башчыларын, старший илимий кызматкерлерди жана журналдардын редакциялык коллегиясынын составын бекитет.

33. Кыргыз ССР илимдер Академиясының Президиуму илимдер Академиясынын кредиттеринин башкы жайгаруучусу болуп саналат. Ал Академиянын жылдык сметасын бекитет, өкмөт тара-бынан илим-изилдөө иштеринин планына ылайык бөлүнгөн ассигнацияны Академиянын мекемелерине бөлүштүрөт жана каражаттардын туура чыгымда-лышина көз салат.

34. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму Академиянын бардык мекемелери менен кызматчыларынын Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Уставын сактоосуна көзөмөлдүк кылат.

35. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумуна караштуулар:

- а) илим-изилдөө иштерин координациялоо боюнча Совет;
- б) илим-изилдөө институттары жана башка илмий мекемелер;
- в) редакциялык-басмалык Совет;
- г) «Илим» басмасы;
- д) Борбордук илим китеңканасы;
- е) Китеңканалык совети;
- ж) архив;
- з) проблемалуу илмий советтер, комитеттер, комиссиялар, илмий коомдор;
- и) Термиологиялык комиссия;
- к) чарбалык эсептүү башталмасында иштеп жатышкан ишканалар менен уюмдар.

36. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумунуң кызмет кылуучу адамдары бар, алар өздөрүнө тийиштүү жобонун негизинде иштейт, алардын тизмесин Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму бекитет.

VII. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН БӨЛҮМДӨРҮ

37. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын бөлүмү илимдер Академиясына илимдин бир же бир нече тармагындағы окумуштууларды биркитирип турган илмий жана илмий-уюштуруучу борбору болуп саналат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын бөлүмү республикадагы илимдин тийиштүү тармагынын өнүгүшүү учун, ошондой эле бөлүмдүн составына киргөн илмий мекемелердин ишинин абалы учүү Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун жана Президиумунун алдында жооптуу жана эсеп берет.

38. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын бөлүмүнүн Жогорку органы ушул бөлүмдөгү илимдер Академиясынын академиктеринен жана мүчө-кореспонденттеринен турган бөлүмдүн Жалпы чогулушу болуп саналат.

Бөлүмдүн Жалын чогулушу:

- а) республикадагы илимдин тийиштүү тармагынын өнүгүшүндөгү жана пландалышындагы негизги багыттарды жана принципиалдуу маселелерди, илимий изилдөөлөрдүн жыйынтыктарын эл чарбасында колдонууну жана аларды маданий курулушта пайдаланууну талкуулайт;
- б) илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын талкуулайт жана илимдин тийиштүү тармагындагы илим-изилдөө иштеринин жыйынтык пландарын карайт;
- в) Кыргыз ССР илимдер Академиясынын илим-изилдөө мекемелеринин ишиндеги багыттарды жана адистештириүүнү өз тармагындагы илимде талкуулайт, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумуна тийиштүү сунуштарды кийирет;
- г) Кыргыз ССР илимдер Академиясындагы жаңы мекемелерди уюштуруу маселелерин, ошондой эле иштеп жаткан илимий мекемелердин структурасын-

дагы жана иш багытындагы өзгөрүштөр жөнүндөгү маселелерди карайт жана Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиумуна тийиштүү сунуштарды кийирет;

д) туруктуу жана убактылуу комиссияларды, ошондой эле бөлүмдүн илимий советтерин уюштурат, анын составын бекитет;

е) Кыргыз ССР илимдер Академиясынын илимий мекемелеринин илимий иши, кадрларды даярдоосу жөнүндө, ошондой эле аяктап калган илим-изилдөө иштеринин натыйжаларын эл чарбасында жана маданий курулушта колдонуу боюнча иштери жөнүндөгү отчётун угат;

ж) бөлүмдүн иши тууралуу отчёттуу угат жана бекитет;

з) бөлүмдүн Бюросун шайлайт;

и) илимий сессияларды, конференцияларды жана илимдин тийиштүү тармагы боюнча республикадагы илимий проблемаларды жана илим-изилдөө иш-

теринин маселелерин координациялоопу талкуулоо максатында кеңешмелерди чакырат;

к) Кыргыз ССР илимдер Академиясынын академиктигине жана мүчө-корреспонденттигине шайлоо үчүн көрсөтүлгөн кандидатураларга жолдомо берет. Көрсөтүлгөн кандидатура жашырын добуш берүү маалында бөлүмдүн катышып олтурган мүчөлөрүнүн көпчүлүк добушуна ээ болсо, кабыл алынды деп эсептелет.

39. Бөлүмдүн чогулуштарынын аралыгындагы мезгилде бөлүмдүн ишине бөлүмдүн председатели — Кыргыз ССР илимдер Академиясынын вице-президенти башкарған бөлүмдүн Бюросу жетекчилик кылат.

Председателдин орунбасары жана бөлүмдүн Бюро мүчөлөрү бөлүмдүн Жалпы чогулушунда бөлүмдүн мүчөлөрүнүн арасынан беш жылдык мөөнөткө шайланат жана Кыргыз ССР илим-

дер Академиясынын Президиуму тара-бынаан бекитилет.

Бөлүмдүн окумуштуу секретары бөлүмдүн Бюросу көрсөткөн илимдий кандидаттарынаан же докторлорунаан Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму тарабынаан беш жылдык мөөнөткө дайындалат.

Бөлүмдүн Бюро мүчөлөрүн шайлоо жашырын добуш берүү жолу менен добуштуу көптүгүнө карата беш жылда бир жолу жана бир эле мезгилде өткөрүлөт. Бөлүмдүн жетекчилерин шайлоо мезгилинде жетекчиликти такай жаңыртып туруу жана көзектешип жетекчилик кылуу принциби сакталат.

40. Бөлүмдүн Бюросу:

а) бөлүмдүн Жалпы чогулушун чакырат;

б) бөлүмгө тиешелүү бардык маселелерге оперативдүү жетекчилик кылат; бөлүмгө тиешелүү илимий жана илимий-уюштуруу маселелерин бөлүмдүн чогулушунда кароого камылга көрүүнү

уюштурат, бөлүмдүн чогулушунун че-
чимдеринин аткаралышын камсыз кы-
лат;

в) сыйлыктарды ыйгаруучу комиссия-
нын ишине жалпы жонунан жетекчилик
кылат, алардын ишинин натыйжаларын
талкуулоону уюштурат жана сыйлыкты
ыйгаруу жөнүндө Кыргыз ССР илимдер
Академиясынын Президиумуна пикириин
бийлдирет;

г) бөлүмдүн ичинен Кыргыз ССР
илимдер Академиясынын академиктиги-
не жана мүчө-корреспонденттигине кан-
дидаттарды сунуш кылат;

д) старший илимий кызматкерди кыз-
матка бекитет.

41. бөлүмдүн Бюросуну ишине же-
текчилик кылган илимдер Академиясы-
нын вице-президенти бөлүмгө тиешелүү
маселелер боюнча Кыргыз ССР илим-
дер Академиясынын Президиумунун
жыйында маалымат берүүчү болуп
саналат, бөлүмдүн чогулушунда төра-

галык кылат, эмне кылыш жаткандыгы
тууралу Жалпы чогулушка жана Кыр-
гыз ССР илимдер Академиясынын Пре-
зициумуна эсеп берет.

42. Бөлүмдүн Жалпы чогулушунда
ушул бөлүмдөгү Кыргыз ССР илимдер
Академиясынын академиктери жана мү-
чө-корреспонденттери чечүүчү добушка
ээ.

Эгерде институттун директору Кыр-
гыз ССР илимдер Академиясынын анык
мүчесү же мүчө-корреспонденти болбо-
со, анда ал тийиштүү бөлүмдүн Жалпы
чогулушунда кеңеш берүүчү добуш ме-
нен катышат.

43. Бөлүмдүн Жалпы чогулушундагы
маселелер, эгерде чечимди кабыл алуу
үчүн ушул Уставда көрсөтүлгөндөй ке-
минде добуштардын 2/3 талап кылышынба-
ган учурдан башка мезгилде добуш бе-
рүүгө укугу барлардын көпчүлүк добу-
шу менен чечиле берет.

44. Илимдер Академиясынын бөлүмү тууралу Жобо Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунда бекитилет.

VIII. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ИЛИМ-ИЗИЛДӨӨ МЕКЕМЕЛЕРИ

45. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын илим-изилдөө ишиндеги негизги мекемелери анын илім-изилдөө институттары, өзүнчө бөлүмдерү жана лабораториялары болуп саналат.

46. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын илим-изилдөө мекемесинин башина өзүнчө бөлүмдү же лабораторияны башкарған директор турат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын директору белсемдүү окумуштуулардан ССР илимдер Академиясы менен макулдашылып, Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушун-

да жашырын добушка салынып, көпчүлүк добуш менен беш жылдық мөөнөткө шайланат.

Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Президиуму Кыргыз ССР илимдер Академиясынын институтунун директорун мөөнөтүнөн мурда кызматынан боштуп коюуга укуктуу.

47. Институттарда ССР Министрлер Советинин Жогорку аттестациялык комиссиясынын уруксаты менен илимий даража алуу учун диссертация жактоо боюнча адистештирилген советтер түзүлүшү мүмкүн.

48. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын илим-изилдөө институттары Академиянын Жалпы чогулушу бекиткен Илимдер Академиясынын институттар жөнүндөгү Уставынын негизинде иштейт.

IX. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН ӨЗГӨЧӨ УҚУКТАРЫ

49. Кыргыз ССР илимдер Академиясы өзүнүн Архивинде окумуштуулардын,

адабияттын, маданияттын жана искусство ишмерлеринин кол жазмаларын, ошондой эле илимдер Академиясынын мекемелеринин архивдик материалдарын жана илим менен анын тарыхы учун баалуу башка материалдарды сактоого укуктуу.

50. Кыргыз ССР илимдер Академиясы илиний мекемелер, СССРдин жана союздук республикалардын жогорку окуу жайлары, китепканалары менен, ошондой эле башка өлкөлөрдүн мекемелеринин китепканалары менен басылып чыккан китептерди айрыбаштоого укуктуу.

51. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунун, илимдер Академиясынын Президиумунун, илимдер Академиясынын илим-изилдөө институттары жана ошолорго тейдеш башка илиний мекемелеринин Кыргыз ССРинин мамлекеттик герби тартылган жана кыргыз, орус тилдеринде тийиштүү мекеменин аты жазылган мөөрү бар.

Х. КЫРГЫЗ ССР ИЛИМДЕР АКАДЕМИЯСЫНЫН УСТАВЫН ӨЗГӨРТҮҮ ТАРТИБИ

52. Кыргыз ССР илимдер Академиясынын Уставы Кыргыз ССР илимдер Академиясынын анык мүчөлөрүнүн жалпы добушунун 2/3 синен көбүрөөгү менен илимдер Академиясынын Жалпы чогулушунда кабыл алынган чечим боюнча өзгөртүлөт.

УСТАВ
АКАДЕМИИ НАУК
КИРГИЗСКОЙ ССР

Одобрен Постановлением ЦК Компартии Киргизии и Совета Министров Киргизской ССР от 29 мая 1969 г., № 303.

Изменения и дополнения приняты на Общем собрании АН Киргизской ССР 8 апреля 1980 г.

I. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Академия наук Киргизской Советской Социалистической Республики является высшим научным учреждением Киргизской ССР, объединяющим в качестве своих членов наиболее выдающихся ученых республики — граждан СССР.

Академия наук Киргизской ССР подчинена непосредственно Совету Министров Киргизской ССР. Научное руководство деятельностью Академии наук Киргизской ССР осуществляется Президиумом Академии наук СССР.

2. Академия наук Киргизской ССР имеет своей целью:

развитие исследований по ведущим направлениям естественных, технических и общественных наук;

осуществление перспективных исследований по важнейшим проблемам научно-технического и социального прогресса;

решение научных задач, способствующих наиболее успешному развитию производительных сил Киргизской ССР;

выявление новых возможностей научно-технического и социального прогресса и подготовка рекомендаций для их использования в народном хозяйстве.

Академия наук Киргизской ССР своими научными исследованиями и всей своей деятельностью активно участвует в построении коммунистического общества в СССР и помогает делу укрепления мира во всем мире.

3. Академия наук Киргизской ССР осуществляет общее научное руководст-

во исследованиями по важнейшим проблемам естественных и общественных наук, выполняемыми научными учреждениями Академии и высшими учебными заведениями Киргизской Советской Социалистической Республики; определяет в соответствии с основными направлениями научных исследований, устанавливаемыми Академией наук СССР, тематику научно-исследовательских работ в области естественных и общественных наук и осуществляет их координацию в Киргизской ССР.

4. Для выполнения своих задач Академия наук Киргизской ССР:

а) осуществляет в своих учреждениях разработку ведущих научных проблем в соответствии с основными направлениями научных исследований в области естественных, технических и общественных наук и государственными планами экономического и социального развития СССР и Киргизской ССР;

б) содействует эффективному исполь-

зованию научных, научно-технических и культурных достижений в практике коммунистического строительства в СССР;

в) в установленном порядке разрабатывает и представляет проект планов научно-исследовательских работ АН Киргизской ССР;

г) осуществляет контроль за развитием научных исследований в области естественных и общественных наук в республике;

д) определяет по согласованию с Академией наук СССР направление работ научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР;

е) организует научные советы по важнейшим проблемам в области естественных и общественных наук, а также научные советы по региональным проблемам;

ж) осуществляет подготовку научных кадров и ведет работу по повышению квалификации научных сотрудников;

з) выполняет поручения руководящих органов по проведению научных экспертиз и консультаций;

и) публикует результаты научных исследований научных учреждений и членов Академии, а также других ученых, представляющих в Академию свои труды;

к) содействует пропаганде достижений науки и распространению научных знаний.

5. Академия наук Киргизской ССР и ее учреждения проводят свою работу по плану, разрабатываемому Академией в соответствии с государственными планами развития народного хозяйства СССР и Киргизской ССР и основными научными направлениями в области естественных и общественных наук, определяемыми АН СССР, и утверждаемому Президиумом АН Киргизской ССР.

6. Академия наук Киргизской ССР имеет в своем составе отделения:

1. Отделение физико-технических и математических наук;
2. Отделение химико-технологических биологических наук;
3. Отделение общественных наук.

Отделения объединяют членов Академии наук Киргизской ССР по соответствующим областям и направлениям наук.

7. Академия наук имеет научно-исследовательские институты, отделы, лаборатории, станции, библиотеки, Ботанический сад, экспериментальные базы, полигоны, научно-исследовательские экспедиции и другие научные, а также научно-вспомогательные учреждения, предприятия и организации.

При Академии наук Киргизской ССР состоят проблемные научные советы, научные общества или отделения всесоюзных обществ, организуемые в установленном порядке.

8. Академия наук Киргизской ССР

созывает научные сессии, съезды, конференции и совещания для обсуждения научных проблем, а также вопросы координации научно-исследовательской работы по естественным и общественным наукам в республике.

9. Академия наук Киргизской ССР осуществляет научные связи с научно-исследовательскими учреждениями республики и СССР, министерствами, ведомствами, государственными комитетами, предприятиями, научными и научно-техническими обществами.

Академия наук Киргизской ССР работает в тесном контакте с научно-исследовательскими институтами Академии наук СССР и академиями наук союзных республик, а также устанавливает и развивает связи с научными учреждениями социалистических стран, участвует в международных научных конгрессах, конференциях, симпозиумах.

Академия наук Киргизской ССР учреждает и присуждает премии имени

1. Отделение физико-технических и математических наук;
2. Отделение химико-технологических и биологических наук;
3. Отделение общественных наук.

Отделения объединяют членов Академии наук Киргизской ССР по соответствующим областям и направлениям наук.

7. Академия наук имеет научно-исследовательские институты, отделы, лаборатории, станции, библиотеки, Ботанический сад, экспериментальные базы, полигоны, научно-исследовательские экспедиции и другие научные, а также научно-вспомогательные учреждения, предприятия и организации.

При Академии наук Киргизской ССР состоят проблемные научные советы, научные общества или отделения всесоюзных обществ, организуемые в установленном порядке.

8. Академия наук Киргизской ССР

созывает научные сессии, съезды, конференции и совещания для обсуждения научных проблем, а также вопросы координации научно-исследовательской работы по естественным и общественным наукам в республике.

9. Академия наук Киргизской ССР осуществляет научные связи с научно-исследовательскими учреждениями республики и СССР, министерствами, ведомствами, государственными комитетами, предприятиями, научными и научно-техническими обществами.

Академия наук Киргизской ССР работает в тесном контакте с научно-исследовательскими институтами Академии наук СССР и академиями наук союзных республик, а также устанавливает и развивает связи с научными учреждениями социалистических стран, участвует в международных научных конгрессах, конференциях, симпозиумах.

Академия наук Киргизской ССР учреждает и присуждает премии имени

выдающихся ученых за крупные научные труды, научные открытия и изобретения.

10. Академия наук Киргизской ССР имеет право юридического лица. Смета Академии наук включается в государственный бюджет Киргизской ССР.

II. СОСТАВ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

11. В состав Академии наук Киргизской ССР входят почетные академики, действительные члены (академики) и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР.

12. Действительными членами (академиками) Академии наук Киргизской ССР избираются ученые, обогатившие науку трудами большого научного значения.

13. Членами-корреспондентами Академии наук Киргизской ССР избирают-

ся ученые, обогатившие науку крупными научными трудами.

14. Общее число действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР определяется Советом Министров Киргизской ССР по представлению Академии наук Киргизской ССР, согласованному с Академией наук СССР.

III. ПОРЯДОК ВЫБОРОВ ДЕЯТЕЛЬНЫХ ЧЛЕНОВ (АКАДЕМИКОВ) И ЧЛЕНОВ-КОРРЕСПОНДЕНТОВ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

15. Выборы действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР производятся не реже одного раза в два года и назначаются Президиумом Академии наук Киргизской ССР по согласованию с Президиумом АН СССР в пределах имеющихся

вакансий или в случае установления Советом Министров Киргизской ССР новых вакансий. Открытие вакансий по специальностям согласовывается с Президиумом АН СССР.

Время проведения выборов определяет Президиум Академии наук Киргизской ССР.

16. Сообщение Президиума Академии наук Киргизской ССР о проведении выборов действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР публикуется в республиканской печати не позднее чем за три месяца до проведения выборов.

17. Советам научных учреждений и высших учебных заведений, государственным и общественным организациям, академикам и членам-корреспондентам Академии наук предоставляется право в течение одного месяца письменно сообщать Академии наук Киргизской ССР с соответствующей мотивировкой имена кандидатов в действительные члены и

члены-корреспонденты АН Киргизской ССР по указанным в публикации специальностям. Имена выдвинутых и зарегистрированных кандидатов в действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР публикуются в республиканской печати не позднее чем за месяц до выборов.

18. Выборы действительных членов и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР производятся на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР тайным голосованием из числа кандидатов, избранных Общим собранием соответствующего отделения АН Киргизской ССР.

При обсуждении кандидатов, выдвинутых для избрания в действительные члены АН Киргизской ССР и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР, учитываются рекомендации Бюро отделений Академии наук СССР.

Кандидатуры, выдвинутые для избрания в действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргиз-

ской ССР, обсуждаются на Общем собрании соответствующего отделения Академии наук Киргизской ССР и принимаются тайным голосованием простым большинством голосов действительных членов и членов-корреспондентов отделения, участвующих в Общем собрании отделения.

На Общем собрании отделения при выборах кандидатов в действительные члены право решающего голоса имеют действительные члены АН Киргизской ССР, состоящие в данном отделении.

При выборах кандидатов в члены-корреспонденты АН Киргизской ССР право решающего голоса на Общем собрании отделения имеют действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР, состоящие в данном отделении.

Право решающего голоса на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР при избрании действительных членов Академии наук Киргизской ССР

имеют действительные члены АН Киргизской ССР, а при избрании членов-корреспондентов АН Киргизской ССР право решающего голоса имеют действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР.

Общее собрание Академии наук Киргизской ССР правомочно проводить выборы действительных членов АН Киргизской ССР, если на заседании присутствует не менее 2/3 списочного состава действительных членов АН Киргизской ССР, а выборы членов-корреспондентов АН Киргизской ССР — если на заседании присутствует не менее 2/3 списочного состава действительных членов и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР.

При выборах действительных членов избранными считаются лица, получившие не менее 2/3 голосов списочного состава действительных членов АН Киргизской ССР.

При выборах членов-корреспондентов

избранными считаются лица, получившие не менее 2/3 голосов списочного состава действительных членов и членов-корреспондентов АН Киргизской ССР.

В списочный состав Академии наук не включаются действительные члены и члены-корреспонденты, находящиеся во время проведения выборов в заграничных командировках, живущие за пределами республики и не имеющие возможности присутствовать на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР, а также действительные члены и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР, состояние здоровья которых исключает возможность участия в заседаниях и голосовании.

IV. ОБЯЗАННОСТИ И ПРАВА ДЕЙСТВИТЕЛЬНЫХ ЧЛЕНОВ И ЧЛЕНОВ-КОРРЕСПОНДЕНТОВ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

19. Главная обязанность действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР состоит в том, чтобы обогащать науку новыми достижениями и открытиями путем лично осуществляемых научных исследований, организации коллективной разработки ведущих научных проблем и научного руководства этой разработкой.

Действительные члены и члены-корреспонденты имеют право на предоставление им Президиумом Академии наук Киргизской ССР условий, необходимых для проведения лично осуществляемых ими по решению соответствующего отделения и Президиума Академии наук Киргизской ССР научных работ.

Действительные члены и члены-кор-

респонденты Академии наук Киргизской ССР активно содействуют внедрению достижений науки в народное хозяйство и использованию их в культурном строительстве, ведут работу по подготовке и повышению квалификации научных кадров и обязаны выполнять поручения Президиума Академии наук Киргизской ССР и соответствующего отделения.

Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР участвуют в работе Общего собрания Академии наук Киргизской ССР и в работе соответствующего отделения.

20. Каждый действительный член и член-корреспондент Академии наук Киргизской ССР является членом одного из отделений Академии наук в соответствии со своей научной специальностью.

21. Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР ежегодно представляют в соответствующие отделения Академии наук отчет о своей деятельности.

Отчеты действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР заслушиваются на заседаниях Президиума Академии наук и заседаниях Бюро отделений.

22. Члены Академии наук Киргизской ССР имеют право вносить на рассмотрение Президиума Академии наук и Бюро отделения научные и научно-организационные вопросы, а также через Президиум Академии и Бюро отделения вносить такие вопросы на обсуждение Общего собрания Академии и Общего собрания отделения.

Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР имеют право замещать вакантные должности заведующих научными отделами, лабораториями, секторами и старших научных сотрудников в институтах АН Киргизской ССР без конкурса.

23. Действительные члены и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР могут быть лишены своего

звания по постановлению Общего собрания Академии наук Киргизской ССР, если деятельность их направлена во вред Союзу ССР.

При исключении действительного члена и члена-корреспондента Академии наук Киргизской ССР действует порядок голосования, предусмотренный при выборах.

Академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР в случае утраты ими гражданства СССР выбывают из состава членов Академии наук Киргизской ССР.

V. ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

24. Высшим органом Академии наук Киргизской ССР является Общее собрание, состоящее из действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР. Общее собрание считается правомочным, если на нем

присутствует 2/3 списочного состава действительных членов Академии наук Киргизской ССР.

25. Общее собрание Академии наук Киргизской ССР обсуждает и определяет направления научных исследований в области естественных и общественных наук в республике, решает организационные вопросы деятельности Академии, ежегодно заслушивает и утверждает отчетные доклады Президиума, отделений и других учреждений Академии, а также ее членов; обсуждает проблемы научного и научно-организационного характера; избирает действительных членов и членов-корреспондентов Академии наук Киргизской ССР и Президиум Академии наук; избирает директоров научно-исследовательских учреждений Академии.

26. Сессии Общего собрания Академии наук Киргизской ССР созываются по мере надобности, но не реже двух раз в год. Годичные собрания Академии

**VI. ПРЕЗИДИУМ
АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР**

наук созываются в первом квартале года.

Каждый член Академии наук, желающий внести какой-нибудь вопрос на обсуждение Общего собрания, должен заранее известить Президиум Академии наук в письменном виде.

27. Правом решающего голоса на Общем собрании Академии пользуются действительные члены Академии наук Киргизской ССР.

Члены-корреспонденты Академии и руководители научных учреждений пользуются правом совещательного голоса.

28. Вопросы на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР решаются простым большинством голосов присутствующих лиц, имеющих право решающего голоса, за исключением тех случаев, когда, согласно настоящему Уставу, для принятия решений требуется не менее 2/3 голосов.

29. Президиум Академии наук образуется в составе президента, вице-президентов, главного ученого секретаря Президиума Академии наук и других членов Президиума в количестве, определяемом Общим собранием Академии наук Киргизской ССР.

Президент Академии наук избирается Общим собранием Академии наук из числа действительных членов сроком на пять лет.

Вице-президенты Академии наук Киргизской ССР и другие члены Президиума избираются Общим собранием Академии из числа действительных членов и членов-корреспондентов сроком на пять лет.

Главный ученый секретарь Президиума Академии наук избирается Общим собранием Академии из числа действи-

тельных членов или членов-корреспондентов Академии сроком на пять лет.

Выборы президента, вице-президентов и других членов Президиума производятся тайным голосованием простым большинством голосов. Выборы всего состава Президиума производятся одновременно один раз в пять лет.

При выборах Президиума соблюдается принцип систематического обновления его состава и преемственности руководства.

Распределение обязанностей между членами Президиума устанавливается Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

30. Президиум Академии наук Киргизской ССР осуществляет решения Общего собрания Академии наук и в период между сессиями Общего собрания руководит всей деятельностью Академии.

Во всей своей деятельности Президиум Академии наук Киргизской ССР по-

дотчетен Общему собранию Академии наук Киргизской ССР. Президиум доносит Общему собранию о важнейших решениях, принятых им в период между сессиями Общего собрания.

Общее собрание Академии может большинством в 2/3 голосов общего (справочного, см. п. 18) числа действительных членов Академии наук Киргизской ССР досрочно освободить отдельных членов Президиума Академии наук и избрать вместо выбывших новых членов на оставшийся срок до очередных выборов Президиума Академии.

Решение о досрочном освобождении отдельных членов Президиума принимается Общим собранием АН Киргизской ССР тайным голосованием; выборы новых членов Президиума производятся в соответствии с настоящим Уставом Академии.

31. Президиум Академии наук Киргизской ССР:

- а) созывает сессии Общего собрания Академии наук Киргизской ССР;
- б) основывает в установленном законом порядке научно-исследовательские и научно-вспомогательные учреждения и предприятия, необходимые для выполнения Академией наук ее задач, и утверждает положения об этих учреждениях и предприятиях;
- в) организует секции научных советов по важнейшим комплексным проблемам естественных и общественных наук, научные советы по региональным проблемам, а также комитеты и комиссии;
- г) созывает научные съезды, конференции и совещания, организует исследовательские экспедиции;
- д) утверждает планы научно-исследовательских работ отделений и научных учреждений, планы изданий Академии наук и контролирует выполнение этих планов;
- е) представляет на обсуждение и утверждение Общего собрания Академии

наук годовые отчеты о деятельности Академии и Президиума АН Киргизской ССР;

определяет по согласованию с Академией наук СССР направление работ и специализацию научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР;

осуществляет научные связи с академиями наук союзных республик и другими научными учреждениями СССР;

осуществляет в установленном порядке международные связи Академии наук Киргизской ССР;

е) руководит подготовкой научных кадров и повышением квалификации научных сотрудников Академии;

ж) принимает меры к обеспечению использования результатов научно-исследовательских работ в народном хозяйстве и культурном строительстве;

з) присуждает премии за научные труды, имеющие большое значение для

развития народного хозяйства и культуры Киргизской ССР.

32. Президиум Академии наук Киргизской ССР утверждает в должностях: заместителей директоров институтов по научной работе и руководителей других учреждений в системе Академии наук, ученых секретарей, руководителей секторов и лабораторий, старших научных сотрудников и состав редакционных коллегий журналов.

33. Президиум Академии наук Киргизской ССР является главным распорядителем кредитов Академии наук. Он утверждает годовую смету Академии, распределяет в соответствии с планом научно-исследовательских работ отпускаемые правительством ассигнования между учреждениями Академии и контролирует правильность расходования средств.

34. Президиум Академии наук Киргизской ССР осуществляет контроль за соблюдением Устава Академии наук

Киргизской ССР всеми учреждениями и должностными лицами Академии.

35. При Президиуме Академии наук Киргизской ССР состоят:

- а) Совет по координации научно-исследовательских работ;
- б) научно-исследовательские институты и другие научные учреждения;
- в) Редакционно-издательский совет;
- г) издательство «Илим»;
- д) Центральная научная библиотека;
- е) Библиотечный совет;
- ж) архив;
- з) проблемные научные советы, комитеты, комиссии, научные общества;
- и) Терминологическая комиссия;
- к) предприятия и организации, действующие на началах хозяйственного расчета.

36. Президиум Академии наук Киргизской ССР имеет служебный аппарат, действующий на основе положений о нем, утверждаемых Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

VII. ОТДЕЛЕНИЯ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

37. Отделение Академии наук Киргизской ССР является научным и научно-организационным центром, объединяющим в Академии наук ученых одной или нескольких отраслей наук.

Отделение Академии наук Киргизской ССР несет ответственность и отчитывается перед Общим собранием и Президиумом Академии наук Киргизской ССР за развитие соответствующей области науки в республике, а также за состояние работы научных учреждений, входящих в состав отделения.

38. Высшим органом отделения Академии наук Киргизской ССР является Общее собрание отделения, состоящее из академиков и членов-корреспондентов Академии наук по данному отделению.

Общее собрание отделения:

а) обсуждает основные направления и

принципиальные вопросы развития и планирования соответствующей области науки в республике, внедрения результатов научных исследований в народное хозяйство и использования их в культурном строительстве;

б) обсуждает результаты научных исследований и рассматривает сводные планы научно-исследовательских работ в соответствующей области науки;

в) обсуждает в своей области науки направление работ и специализацию научно-исследовательских учреждений Академии наук Киргизской ССР и вносит соответствующие предложения в Президиум Академии наук Киргизской ССР;

г) рассматривает вопросы организации новых научных учреждений в Академии наук Киргизской ССР, а также вопросы изменения структуры и направления работы существующих научных учреждений и вносит соответствующие предложения в Президиум Академии наук Киргизской ССР;

- д) организует постоянные и временные комиссии, а также научные советы при отделении и утверждает их состав;
- е) заслушивает отчеты о научной работе и подготовке кадров научных учреждений Академии наук Киргизской ССР, а также о деятельности по внедрению результатов законченных научно-исследовательских работ в народное хозяйство и культурное строительство;
- ж) заслушивает и утверждает отчет о работе отделения;
- з) избирает Бюро отделения;
- и) созывает научные сессии, конференции и совещания для обсуждения научных проблем и вопросов координации научно-исследовательских работ в республике по соответствующей области науки;
- к) выносит рекомендации по кандидатурам, выдвинутым для выборов в академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР. Выдвинутая кандидатура считается рекомендованной

при получении тайным голосованием простого большинства голосов присутствующих членов отделения.

39. Работой отделения в период между собраниями отделения руководит Бюро отделения, возглавляемое председателем отделения вице-президентом Академии наук Киргизской ССР.

Заместитель председателя и члены Бюро отделения избираются Общим собранием отделения из числа членов отделения на пять лет и утверждаются Президиумом Академии наук Киргизской ССР.

Ученый секретарь отделения назначается по представлению Бюро отделения Президиумом Академии наук Киргизской ССР из числа докторов или кандидатов наук сроком на пять лет.

Выборы членов Бюро отделения производятся тайным голосованием простым большинством голосов и одновременно, один раз в пять лет.

При выборах руководства отделения соблюдается принцип систематического обновления и преемственности руководства.

40. Бюро отделения:

- а) созывает Общее собрание отделения;
- б) осуществляет оперативное руководство всеми вопросами, входящими в компетенцию отделения; организует подготовку к рассмотрению на собраниях отделения научных и научно-организационных вопросов, отнесенных к компетенции отделения, обеспечивает выполнение решений собраний отделения;
- в) осуществляет общее руководство работой комиссий по присуждению премий, организует обсуждение результатов их работы и представляет в Президиум Академии наук Киргизской ССР предложения о присуждении премий;
- г) рекомендует кандидатов в академики и члены-корреспонденты АН Киргизской ССР по отделению;

д) утверждает в должности старшего научного сотрудника.

41. Председатель Бюро отделения является докладчиком на заседании Президиума Академии наук Киргизской ССР по вопросам, отнесенным к компетенции отделения, председательствует на собраниях отделения и в своих действиях подотчетен Общему собранию и Президиуму Академии наук Киргизской ССР.

42. Право решающего голоса на Общих собраниях отделения имеют академики и члены-корреспонденты Академии наук Киргизской ССР по данному отделению.

Директор института, если он не является действительным членом или членом-корреспондентом Академии наук Киргизской ССР, принимает участие в Общем собрании соответствующего отделения с правом совещательного голоса.

43. Вопросы на Общих собраниях отделения решаются простым большинством.

вом голосов присутствующих, имеющих право голоса, за исключением случаев, когда, согласно настоящему Уставу, для принятия решения требуется не менее 2/3 голосов.

44. Положение об отделении Академии наук утверждается Общим собранием Академии наук Киргизской ССР.

VIII. НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЕ УЧРЕЖДЕНИЯ АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

45. Основными учреждениями научно-исследовательской деятельности Академии наук Киргизской ССР являются ее научно-исследовательские институты, самостоятельные отделы и лаборатории.

46. Во главе научно-исследовательского учреждения Академии наук Киргизской ССР стоит директор института, заведующий самостоятельным отделом или лабораторией.

Директор института Академии наук Киргизской ССР избирается по согласованию с Академией наук СССР тайным голосованием простым большинством голосов на Общем собрании Академии наук Киргизской ССР из числа ведущих ученых сроком на пять лет.

Президиум Академии наук Киргизской ССР имеет право освободить от должности директора института АН Киргизской ССР досрочно.

47. В институтах с разрешения Высшей аттестационной комиссии Совета Министров СССР могут быть учреждены специализированные советы по защите диссертаций на соискание ученых степеней.

48. Научно-исследовательские институты Академии наук Киргизской ССР действуют на основе Устава об институте Академии наук, утверждаемого Общим собранием Академии.

IX. ОСОБЫЕ ПРАВА АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

49. Академия наук Киргизской ССР имеет право хранить в своем архиве рукописи ученых, деятелей литературы, культуры и искусства, а также архивные материалы учреждений Академии наук и другие материалы, представляющие ценность для науки и ее истории.

50. Академия наук Киргизской ССР имеет право обмена печатными изданиями с научными учреждениями, высшими учебными заведениями и библиотеками СССР и союзных республик, а также с библиотеками учреждений других стран.

51. Общее собрание Академии наук Киргизской ССР, Президиум Академии наук, научно-исследовательские институты и другие приравненные к ним научные учреждения Академии наук имеют печати с изображением Государственного герба Киргизской ССР и с обо-

значением наименования соответствующего учреждения на киргизском и русском языках.

X. ПОРЯДОК ИЗМЕНЕНИЯ УСТАВА АКАДЕМИИ НАУК КИРГИЗСКОЙ ССР

52. Изменение Устава Академии наук Киргизской ССР производится по решению Общего собрания Академии наук, принятому большинством не менее 2/3 голосов общего числа действительных членов Академии наук Киргизской ССР.

